

**СОФИЯ
И ЮГОЗАПАДЕН РЕГИОН
КАНДИДАТ ЗА
ЕВРОПЕЙСКА СТОЛИЦА
НА КУЛТУРАТА 2019**

**КОНЦЕПТУАЛНА РАМКА НА АПЛИКАЦИОННАТА ФОРМА НА
КАНДИДАТУРАТА НА СОФИЯ И ЮГОЗАПАДНИЯ РЕГИОН ЗА ТИТЛАТА
„ЕВРОПЕЙСКА СТОЛИЦА НА КУЛТУРАТА” ПРЕЗ 2019 Г.**

1. Общо за инициативата „Европейска столица на културата”

Инициативата „Европейска столица на културата” е сред най-престижните и популярни европейски културни събития. Замислена е с цел да допринесе за сближаването на европейските народи.

Решение за нейното реализиране е взето през юни 1985 г. от Съвета на министрите на културата на Европейския съюз по инициатива на Мелина Меркури. В периода след 1985 г. повече от 40 града са избрани за титлата „Европейска столица на културата” - от Стокхолм до Генуа, от Атина до Глазгоу, от Краков до Порто.

През 2019 за първи път един български, заедно с един италиански град ще носят титлата „Европейска столица на културата”. Състезанието между българските градове-кандидати се администрира от Министерството на културата и крайният срок за подаване на кандидатурите е 18 октомври 2013 г. Титлата се присъжда от международно жури не въз основа на заслуги в областта на културата и изкуството, а на желанието и готовността на градовете-кандидати да се обновяват чрез изкуство и култура, да подобрят достъпа до култура, да прилагат социалното и икономическото измерение на изкуството, да демонстрират европейските културни взаимовръзки и ценности и културното многообразие. Практиката показва, че увеличените инвестиции в култура се съпътстват от инвестиции в други сектори на икономиката, породят ръст в сферата на бизнеса и дългосрочна заетост.

2. Концептуална рамка на кандидатурата на София и Югозападния регион

Предвид значимите възможности, които титлата „Европейска столица на културата“ би разкрила за стимулиране развитието на културата, икономическите и социални ползи, София и областните градове в Югозападен регион за планиране NATS BG41 Благоевград, Кюстендил и Перник издигат **обща кандидатура „София и Югозападен регион – кандидат за Европейска столица на културата 2019“.**

Четирите области са обединени в Югозападен регион за планиране, но на практика сътрудничеството между тях в областта на консултиране и провеждане на културни, икономически и социални политики не е ефективно разработено и не носи достатъчни резултати за създаване на нови работни места и привличане на туризъм. С оглед на общия интерес на всички общности и граждани на София, Благоевград, Кюстендил и Перник да използват пълноценно възможностите на инициативата Европейска столица на културата, кандидатурата „София и Югозападен регион – кандидат за Европейска столица на културата 2019“ си поставя **следните цели:**

- Ускорено градско възстановяване и развитие, включително чрез изграждане или възстановяване на културна инфраструктура.
- Повишаване на социалната кохезия и чувството за принадлежност към общност.
- Насърчаване на икономическото развитие и създаване на нови работни места.
- Повишаване на регионалната обвързаност, взаимодействие и координация.
- Повишаване професионализацията на изкуството, дигитализацията на културно съдържание, международните коопroduкции, участието в европейски мрежи, достъп до международни пазари на изкуство и култура.

- Създаване на междусекторни партньорства и платформи за подкрепа на творческото преподаване, творческото предприемачество и иновациите.

- Утвърждаване на европейските ценности.

Концепцията за творческа програма през 2019 г. е разработена около темата „Сподели София“. Споделянето е повече от тема, то е по-скоро начин на мислене.

Споделяме София и градовете-партньори с техните граждани, като се обръщаме към острите предизвикателства на социалното сближаване, балансираното развитие, преодоляването на публично-частните напрежения, достигането на европейските социално-икономически стандарти.

Споделяме София в контекста на региона чрез тематични маршрути, туристически и артистични събития, даване на възможност всеки от градовете да бъде водещ в едно програмно направление. Споделянето на региона е начин да го покажем като цялост, да бъдем възможно най-близо до неговите жители и да повишим стойността на региона.

Споделяме София и Югозападния регион с Европа, като търсим истинското място на София и региона в България и в Европа, като даваме възможности на артистичния сектор и гражданите за равноправно участие в европейските процеси.

Творческата програма е обособена в три сезона с по една водеща тема и три подтеми, както следва:

МИНАЛО НЕСВЪРШЕНО	СЕГАШНО ПРОДЪЛЖИТЕЛНО	БЪДЕЩЕ ПЕРФЕКТНО
януари – май	май- септември	октомври - декември
- споделени спомени;	-споделени тайни;	-споделени
		възможности;
-споделено наследство;	-споделени ценности;	- сподели линка;

-споделени маршрути; -споделени пространства; -споделени мечти;

Сезон 1: Минало несвършено

Усещаме чувството на неотложност да влезем в съответствие с близкото си минало и да създадем откритост и свобода да изучаваме, да осмисляме, да очакваме и да приемаме промените в града и региона в артистичен, културен и социален контекст.

Трите програмни поднаправления обхващат концепцията за археологията на паметта, за укрепване връзките на гражданите и гостите с град София и региона; откриване липсващите парчета от непълни исторически разкази; даване глас на онези, които са забравени в историята. Наследството не е непроменливо, но се определя от това, което хората в днешно време считат за важно от културна гледна точка. Богатото културно, археологическо и историческо наследство, погледнато и преосмислено от гледна точка на съвремието и в контекста на неговата социализация, опазване и експониране. Искаме да преоткрием общите ценности чрез оценка на нашия опит и нагласи, произтичащи от етническите, религиозни, политически, национални предпочитания, които резонират в цяла Европа, чрез проекти, насочени към толерантност, участие на гражданите, дебати, изложби, конференции, образователни проекти с училищата, проекти на големи европейски мрежи. София и регионът ще експериментират с по-предприемачески подход към наследството, развивайки нови бизнес модели, проучвайки новите пазари, разнообразието и обхвата на публиката. Художествената концепция включва и платформа за регионални тематични маршрути: от минералните извори до виното, от екстремните спортове до православната книжнина, от художествените занаяти до паметниците от епохата на социализма.

Сезон 2: Сегашно продължително

София и областните градове-партньори се стремят да разгледат и реструктурират публичните си пространства и предлаганите културни модели през призмата на днешната динамика, функции и особености. Ние ще се фокусираме върху съвременното творчество, акта на създаването, което дава нови роли на града и на гражданите. Ние вярваме, че преживяванията с най-голямо и най-трайно въздействие върху всички видове публика се коренят в силата на споделянето. Затова ще посветим летния сезон да празнуваме на открито изкуствата и културата и устойчивите взаимоотношения с природата, да обогатим идентичността на региона чрез откриване на непознатия град и неговите традиционни и алтернативни културни форми и съдържание, осмелявайки се да зададем въпроса "какво, ако?". Основните места ще бъдат реновираните места на индустриално наследство в София, Перник, Благоевград и Кюстендил, които да се превърнат в съвременни артистични пространства, даващи възможност за допълнителна изява на традиционни и съвременни форми на артистична изява. Темата включва проекти, които насърчават видимостта на европейското измерение на българската култура и създават условия за развиване на коопroduкции и партньорски проекти.

Сезон 3: Бъдеще перфектно

София и регионът желаят да направят своя модерен дебют в Европа и света през 2019, след радикална и драматична промяна в годините, предхождащи титлата, по пътя от град в Европа до истински европейски град и дестинация на следващото поколение. В основата на предлаганата програма са усилията да се планира наследството на 2019 и да се обърнем към предизвикателствата на бъдещето. За да дефинираме ролята на изкуството и културата, ще изследваме, ще бъдем иновативни, ще експериментираме и ще си представим наживо новите творчески модели за учене и нови платформи за споделяне, за взаимодействие между изкуството, технологиите и науката и новия град на бъдещето. Художествената реализация на трите поднаправления ще включва проекти, свързани с творческото преподаване и децата, предприемачеството в областта на изкуството и технологиите, дигитализация на културно съдържание и ново дигитално изкуство, лаборатории за

обществени иновации и градско развитие, споделено учене и познание и култура с отворен код.

Цялостната програма за 2019 ще съдържа **пет подхода**:

- Теоретично-познавателен: дебати, изследвания, срещи, дискусии, критика, публикации;
- Символичен: символични интервенции и пилотни проекти, които демонстрират променени баланси и модели;
- Емпирично-приложен: иновации, приложение, лаборатории, работилници, прототипи, казуси;
- Участие: овластяване, съавторство, отворен код, сътрудничество, коопroduкции, мрежи;
- Повишаване знанията и уменията: възможности за художествено себеизразяване, информиране, медийна програма, обучения, общности.

3. Бюджетът на кандидатурата „София и Югозападен регион – кандидат за Европейска столица на културата 2019“

Бюджетът се изчислява на глава от населението за София и всеки от градовете-партньори. Ставката се предвижда да бъде не по-малко от 40 евро на жител, което включва цялостните програмни, организационни и комуникационни разходи за подготвителния период (2014 – 2018), годината на присъждане на титлата (2019) и годината след това (2020). С оглед на изискванията на инициативата “Европейска столица на културата” ставката не се формира въз основа на капиталовите разходи.

Източниците за финансиране на бюджета на кандидатурата са:

- Общинско финансиране за и от съответната община – 35%;
- Национално финансиране – 30%;
- Спонсорство – 15%;
- Европейско финансиране – 20%.

4. Организация и управление на творческата програма

Творческата програма ще бъде управлявана и развивана от творчески директор, който ще бъде избран чрез международен конкурс, при избор на София и Югозападния регион за Европейска столица на културата през 2019 г. Ще бъде формиран управителен съвет от представители на творческите среди, националните и местни власти на София и областните градове от Югозападния регион. В управителните органи ще бъдат включени и представители на по-малки населени места, съгласно конкретната творческа програма, която предстои да бъде изработена най-малко 2 години преди годината, в която градът/регионът носи титлата „Европейска столица на културата”.

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

/ЕЛЕН ГЕРДЖИКОВ/

